

Uchwała nr 156/2024

IX Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 12 grudnia 2024 roku

w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Bodzentyn na 2025 rok.

IX Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Monika Różycka

Członkowie: Wojciech Czerw

Agnieszka Zarębska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2024 roku projektu budżetu Miasta i Gminy Bodzentyn na 2025 rok na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) postanawia:

zaopiniować negatywnie projekt uchwały budżetowej Miasta i Gminy Bodzentyn na 2025 rok.

Uzasadnienie

Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn spełniając wymogi określone w art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach w dniu 15 listopada 2024 r. projekt uchwały budżetowej Miasta i Gminy Bodzentyn na 2025 rok wraz z uzasadnieniem.

Przedmiotowy projekt zgodny jest z art. 211 ust. 5 i art. 212 ustawy o finansach publicznych. Dochody budżetu przedstawione zostały w załączniku nr 1 do projektu w szczególności według działów, rozdziałów i źródeł (paragrafów). W załączniku nr 2 do projektu w takim samym podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej, z wyodrębnieniem grup wydatków określonych w art. 236 ust. 3 i 4 ww. ustawy o finansach publicznych przedstawione zostały wydatki.

W załączniku nr 3 ustalono limity wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia planowane do poniesienia w roku budżetowym 2025.

Część wydatków będzie realizowana w postaci dotacji określonych w załącznikach: nr 9 - dotacje podmiotowe, nr 10 - dotacje celowe.

Planowane na 2025 rok wydatki budżetowe w wysokości 73.134.759,13 zł są niższe od planowanych dochodów budżetowych w kwocie 73.195.769,13 zł. W związku z tym w § 3 projektu zaplanowano nadwyżkę budżetu w wysokości 61.010,00 zł wskazując, że przeznaczona ona zostanie na spłatę rat kredytów.

Prawidłowo zaplanowana została rezerwa ogólna, gdyż stanowi ona wielkość względną wynoszącą od 0,1 % do 1 % wydatków budżetu zgodnie z art. 222 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Rezerwa na zarządzanie kryzysowe została określona zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 ze zm.).

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych zaplanowano dochody i wydatki z tytułu realizacji zadań określonych w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.),
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399),
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).

Zaplanowano również dochody i wydatki związane z realizacją zadań finansowanych ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład; Programu Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a także Funduszu Pomocy.

W projekcie budżetu Gminy Bodzentyn na 2025 rok zaplanowano wydatki bieżące w kwocie niższej niż planowane dochody bieżące, zatem spełniony został wymóg wynikający z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Upoważnienia zawarte w § 11 i § 12 projektu uchwały budżetowej są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Określony w § 14 projektu uchwały budżetowej tryb ogłoszenia uchwały budżetowej jest zgodny z art. 13 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Dodatkowo Skład Orzekający celem wydania niniejszej opinii poczynił następujące ustalenia.

Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2025-2047 został negatywnie zaopiniowany przez Skład Orzekający uchwałą nr 155/2024 z dnia 12 grudnia 2024 r. Podstawą negatywnej opinii było stwierdzenie nierealistyczności projektu WPF, w szczególności w zakresie kwoty długu, spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz relacji, o których mowa w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, co stanowi naruszenie art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Powyższe wynikało z faktu, że projekt WPF został opracowany w oparciu o założenie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa w 2024 roku w wysokości 37.469.949,79 zł, z czego:

- 21.993.229,79 zł na planowany deficyt budżetu,
- 612.720,00 zł na spłatę rozchodów zgodnie z harmonogramami spłat,
- 14.864.000,00 zł na restrukturyzację części istniejącego zadłużenia.

Skład Orzekający stwierdził, że planowane w latach 2025-2043 rozchody z przeznaczeniem na spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych nie wynikają z harmonogramów spłat zaciągniętych zobowiązań, lecz uwzględniają spłaty wynikające

z restrukturyzacji zadłużenia pożyczką z budżetu państwa w założeniach projektu WPF zaciągniętą w 2024 roku.

Skład Orzekający uznał, że Gmina Bodzentyn z uwagi na nieuchwalenie programu postępowania naprawczego nie ma realnych szans na zaciągnięcie w 2024 roku pożyczki z budżetu państwa.

W tym miejscu Skład Orzekający zauważa, że w projekcie budżetu na 2025 rok zaplanowano rozchody w wysokości 302.720,00 zł z przeznaczeniem na spłaty otrzymanych kredytów krajowych (§ 992) w kwocie 150.000,00 zł oraz spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu U.E. (§ 963) w kwocie 152.720,00 zł, tymczasem w przypadku nie zaciągnięcia w 2024 roku pożyczki z budżetu państwa na restrukturyzację zadłużenia, kwota spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji komunalnych przypadających zgodnie z harmonogramem na 2025 r. wyniesie 2.056.720,00 zł.

Ponadto zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec III kwartału 2024 roku Gmina Bodzentyn posiadała zobowiązania m.in. z tytułu krótkoterminowych kredytów i pożyczek w kwocie 8.064.619,98 zł oraz wymagalnych zobowiązań w kwocie 3.611.002,24 zł, a z uwagi na nieuchwalenie programu postępowania naprawczego istnieje zagrożenie, że na koniec 2024 roku Gmina Bodzentyn będzie posiadała również niespłacony kredyt krótkoterminowy oraz zobowiązania wymagalne, których spłaty nie zaplanowano w założeniach projektu budżetu na 2025 rok.

Dodatkowo Skład Orzekający jest w posiadaniu informacji dotyczących niewypłacenia wynagrodzeń dla nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Bodzentyn, co może wpłynąć na poziom zobowiązań wymagalnych Gminy Bodzentyn na koniec 2024 roku.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Jednostki sektora finansów publicznych winny dokonywać wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Ponadto wydatki powinny być ponoszone w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W związku z tym, iż do dnia wydania niniejszej opinii przez Skład Orzekający Gmina Bodzentyn nie przedłożyła programu postępowania naprawczego celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, który zakładałby zaciągnięcie pożyczki z budżetu państwa w 2024 roku, nie można uznać, że ujęte w projekcie budżetu na 2025 rok wielkości dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów zostały prawidłowo oszacowane i są realistyczne.

W ocenie Składu Orzekającego powyższe okoliczności mogą mieć w konsekwencji bezpośredni wpływ na kształtowanie się relacji, o których mowa w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne i prawne Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Monika Różycka